

Norges delegasjon
til den europeiske union

Handlingsrommet – sett fra Brussel

Arbeids- og sosialråd Mona Næss

17. Desember 2019

Regelutviklingsfasen
i EU

Gjennomføringen av
regelverket i Norge

Grunnleggende utgangspunkter

- EØS-avtalen skal sikre at norske bedrifter, arbeidstakere og borgere har samme tilgang som EUs bedrifter, arbeidstakere og borgere til EUs indre marked.
- Det indre marked baserer seg på et felles regelverk som praktiseres likt av medlemsstatene i EU og EØS
- Prinsippet om «dynamisk og ensartet» utvikling av EØS-retten er grunnleggende for samarbeidet
- EU-domstolen har gjennomgående vært rettsskapende – dvs at rekkevidden av EØS-retten kan være usikker, og at handlingsrommet er relativt.

Handlingsrommet under regelverks- utviklingen i EU – 1)

Europakommisjonen

Topilarsystemet
Gir formell
tilgang for
EØS/Efta

Rådet for EU

Ingen formell
tilgang

Europaparlamentet

Regelverksutvikling – 2) Aktuelle saker på arbeidslivsområdet

- Endringer i utsendingsdirektivet (2018/957)
- Worklife Balance (2019/1158) vedtatt 20. juni 2019)
- Tydelige og forutsigbare arbeidsvilkår (2019/1152) vedtatt 20. juni 2019
- Whistleblowers protection (2019/1937) vedtatt 23. oktober 2019
- ELA (European Labour Authority), (Forordning 2019/1149) vedtatt 20. juni 2019
- Pågår nå: Diskusjoner om kommende nytt rettslig instrument om en Europeisk minimumslønn – Schmit: den skal ikke gripe inn i ordninger der partene forhandler lønnen.

Handlingsrom ved gjennomføring av regelverket i norsk rett

Når direktivet er vedtatt: Parallele prosesser i arbeidsgrupper i EU, i Efta-pilaren og nasjonalt

Arbeidslivsreguleringene i EU er ikke harmonisert – det aller meste er **minimumsdirektiver** – det gir stort handlingsrom. Eksempler: Skriftlig arbeidsavtale, virksomhetsoverdragelse

EØS-rettens dynamiske karakter: Domstolens rettsskapende virksomhet Eksempler på implementeringer som måtte endres : midlertidig- og deltidsdirektivene, Arbeidstidsdirektivet

Handlingsrommet ifm-utsending av arbeidskraft

EØS-avtalen art 36 : Fri bevegelse av tjenester – evt restriksjoner må begrunnes i almene hensyn og de må være nødvendige og egnet.

- Hjemlandets regler og arbeidsvilkår er utgangspunktet – men
  - Utsendingsdirektivet, 1996/71. EU-domstolen har satt grenser for hva minstelønnsbegrepet kan omfatte og hvilke håndhevingstiltak man kan ha
  - Håndhevingsdirektivet, 2014/67
  - Endringsdirektiv, 2018/957

[Facebook.com/NorwayEU](https://www.facebook.com/NorwayEU)

[Twitter.com/NorwayEU](https://twitter.com/NorwayEU)

[Instagram.com/norway_eu](https://www.instagram.com/norway_eu)

[Regjeringen.no/Europapolitikk](https://www.regjeringen.no/Europapolitikk)

Norges delegasjon
til den europeiske union